

си като личен избор, като - потиснат инстинкт“: „От злоупотреба с любовни удоволствия тя не можеше да има деца“ (179). Любовните удоволствия „дамгосват“ и четирите героини. Осъзнатият отказ от майчинство осъжда тези жени на „вечно девичество“, което намира отражение във външността им и в моралния им облик.

Външно ги белязва и **особената им красота**, въплъщение на „Вечната женственост“. Героините не са просто красиви - обвързана с духовното, красотата им е равна на **избраничество**: „Красотата е банално качество у много жени. Същинското очарование иде от **вътрешния пламък на личността**“ (ПБ, 24); „Във високото чело със синкави вени, в правилния нос, в рисунъка на устните и овала на брадичката ѝ - всичко това, заобиколено с ореол от пепеляворуса коса - прозираше **финесът на интелигентно същество, темпераментът на мозъчен тип**... У нея нямаше нито следа от **кухата филмова красота на светска глупачка**. Тя бе красива по съвсем особен начин“ (ОД, 71); „Не, в Адриана имаше нещо **странно и тайнствено**, което може би търсеше абсолютното, а не успяваше да го намери, което ѝ пречеше да се задоволи с живота, който предлагаше майка ѝ, или с този, който си бе избрала сама. Може би това бе **силата на ума, извънредната интуиция, с която проникваше в тайните на живота**...“ (РБЗ, 168); „Или пък просто тя се бе родила с **мрачния жребий на оная прокълнатата от векове красота, която привлича нещастията и смъртта**.“ (РБЗ, 169); „...в лицето на това момиче имаше нещо **одухотворено и красиво**, което измъчваше, отпечатваше се в съзнанието **завинаги и оставяше след себе си тъга, копнеж и усещане за недостижимост** (Ирина, Т, I, 154).

Красотата на тези жени е одухотворена чрез интелект, силен характер, проникновение, воля, но никъде - чрез доброта; красотата не е обвързана с морални измерения (моралната оценка на героите върви по друга линия): „**нежна като ангел или зла като фурия**, тя [Елена - б. а.] си оставаше... **неизменно красива**“ (ПБ, 257). Отричането от майчинското в поведението на Димовите героини отприщва тъмната стихия на женското начало - томителното и губителното, прелъстителното магическо привличане, всепоглъщата бездна на вечната утроба, която, след като не носи живот, носи разруха и смърт. Димитър Димов охотно ни поднася кондензирани в сентенции изказвания за **двойствената природа на жената**. За Бенц Елена Петрашева, като еманация на „женското